

mož izgub ter je uničil od sovražnika
zgrajeni vojni most čez Dunajec.

V Karpatih samo neznatne praske.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 19. januarja (W.-B.). Iz
velikega glavnega stana se poroča:

Zahodno bojišče: V oddelku med
bregom in Lysom le artilerijski boji.

Pri Notre dame de Loretto severno-
zahodno mesta Arras smo odvzeli sovraž-
niku 200 metrov dolgi strelski jarek. Zaplenili
smo 2 strojni puški in napravili nekaj vjetnikov.

V Argonih vzeli so naši vojski nekaj
sovražnikovih strelskih jarkov. Na nekem mestu
smo v zadnjih dneh nad 500 metrov ozemlja
pridobili.

V gozdu severno Sennheima je naš
napad istakot dobro napredoval, zavzeli smo
Hirzstein in vjeli 2 oficirja ter 40 planin-
skih lovcev.

Vzhodno bojišče. Položaj na vzhodu
je nespremenjen.

Nova bitka na celi liniji?

K.-B. Bassel, 18. januarja. Glasom „Na-
tionalzeitung“ piše vojaški sotrudnik „Novoje
Vremje“: Premikanje vojaštva za nemško fronto,
ki je postalo zdaj znano, dokazuje vse drugo
nego nazadovanje sovražnika. Moramo pač na
novo bitko na celi liniji računati, morda celo v
jako nepričakovanem trenutku.

Italijanski parnik se je pred Polo potopil.

K.-B. Dunaj, 18. januarja. Italijanski
parnik „Varese“ iz Genove trčil je na vojni
Sfal-Pola pri meglenem slabem vremenu na neko
mino in se je potopil. Od moštva se je le ene-
ga rešilo. Naši čolni so zaman poskušali še druge
rešiti.

Razporeženje v ruski armadi.

K.-B. Berlin, 17. januarja. Wolffov urad
poroča: Naš specialni poročevalec na vzhodu
brzjavlja:

Na vzhodnem bojišču, na Poljskem, imamo
pomladansko vreme, takozvano pomlad vzhoda
s par stopinjami gorkote, dežjem in viharjem.
Ob gorski meji pa je že začelo lahno zmrzovati
in čez noč se lahko povsod pota strde. Potem
se bo pokazalo, da je vzrok za ustavitve ope-
racij na ruski strani še drug, kakor vreme na-
mreč prisiljena pasivnost utemeljevati s tem,
da manjka strateškega železniškega omrežja.
Vsa znamenja govore za to, da vlada v velikem

delu ruske armade duh, ki voditeljem ne dovo-
ljuje več nalogati četam izredni napor, pomanj-
kanje in junaštvo, ki je zvezano z veliko ofen-
zivo. Vsi vjetniki, ki prihajajo v velikem šte-
vilu k nemškim in avstro-ogrskim armadam, iz-
javljajo soglasno, da so Rusi izgubili vsako ve-
selje do te vojne, odkar jim je splavalo po vodi
objavljeno udobno življenje v Berlinu in na
Dunaju in odkar vedo, da „barbari“ ne ravnajo
z vjetniki slabo, marveč boljše, kakor so nava-
jeni v ruski vojski, tam jih gonijo častniki z
revolverji naprej in so morali vojaki trpeti la-
koto ter so bili izpostavljeni raznim boleznim.
Če jih v vjetniških taboriščih še oprostite mrčesa,
je to za nje še bolj prijetno. Med ruskimi vo-
jaki, katerim so obljubovali konec vojne ob
Novem letu, se veča vtisk, da je moč ruske
armade izčrpana, tudi je očitno pomanjkanje
orožja in municije. Ojačenja prihajajo brez orožja
ter čakajo, da je spredaj kdo ubit ali ranjen,
kar mnogo vojakov zelo deprimira.

Zelo pozornosti vredno potrditev tega, da
pripovedovanja vjetnikov o duhu ruske armade
niso pretirana, so našli pred kratkim pri povelj-
niku enega bataljona 104. ruskega pehotnega
polka. Ruski vrhovni poveljnik vseh armad na
severno-zahodni fronti se je čutil še pred tedni
primoranega izdati strog ukaz, naperjen proti
onim, ki se sami ranijo. Zelo karakteristični
ukaz pravi med drugim: To dokazuje popoln
razkroj vojaškega duha in discipline pri vseh
bataljonih in stotnijah, ki pridejo v poštev. Pri-
pisujem ta pojav pesimističnemu in neodločnemu
duhu poveljnikov teh čet. V bodočem bom dal
vse poveljnike, pri katerih bo opaziti beg moštva
v večjih množinah, odstaviti zaradi dokazane
nezmožnosti ohraniti pri četah red. Tudi določa
ukaz, da je postaviti pred vojno sodišče vojake,
ki si sami prerežejo prste leve roke, da se
oprostijo službe v fronti.

Topovski boj ob Dunajcu. — Učinkovitost naše artiljerije.

K.-B. Dunaj, 15. januarja. Uradno raz-
glašajo dne 15. januarja:

Dočim se je na fronti v ruski Poljski samo
mestoma začel oženj topov in strojnih pušk,
se je vršil včeraj ob Dunajcu ljut topovski boj.
Zlasti naša težka artiljerija je dobro učinkovala.
Razstrelila je v pepel veliko sovražnikovo skla-
dišče in prisilila z nekaj streli sovražno težko
artiljerijo, ki je bila več dni sem dobro na-
meščena, da je morala obmolkniti.

V Karpatih vlada mir. Naraščajoči mrz
vpliva na bojno aktivnost.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer, fml.

Vojak je vodil dva majhna ruska konja, ki sta vlekla
voz. Za vozom sta korakala kuhar in ruski žid. »Stojte!«
zakličje avstrijski častnik, in takoj se ustavi voz in nje-
govo spremstvo, ki je dvignilo roke kvišku. »Zakaj vo-
zite naravnost k avstrijskim prednjim stražam?« vpraša
častnik. »Danes zjutraj, mu pojasni ruski kuhar, »mi
je del neki narednik zašušnil. Zato sem sklenil, da se
maščujem, in menil sem, da se najboljši maščujem,
če se vdam s kuhinjo vred Avstrijcem. Sedaj naj bo
narednik lačen«.

Papir iz slame za časopise.

Poraba papirja postaja vedno večja, zlasti ker se
časopise silno množi. V Ameriki so izdelovali papir iz
jelovega (smrekovega) lesa. Sedaj pa so jeli v Zedinjenih
državah, da bi vsaj nekoliko prizanesli gozdovom, izde-
lovati v papirnih mlinih v Vausau v državi Viskonsin
časopisni papir iz slame, na katerem izhajajo večji ame-
riški dnevniki. V Zedinjenih državah pridejo pri vsaki
žetvi 150 milijonov ton koruzne slame. Ker izvelečjo
kemiškim potom redilne snovi za živino iz slame, se je
brez škode porablja velika množina za izdelovanje pa-
pirja. Razentega imajo Američani vsako leto dva mili-
jona ton lanenega perzija in deset milijonov ton pa-
voljnih stebelc na razpolago. Na Kitajskem in Japonskem
že izdelujejo dalje časa papir iz riževe slame. Pavoljna
stebelca ne dajo sicer posebno dobrega papirja, zara-
di tega pa mešajo celulozo pavoljnih stebelc z riževo slamo.
Če se posreči iz zmesi teh slam izdelovati le del vsak-
danje papirne potrebščine za časopise, potem se s tem
obvarujejo obširni gozdovi ter se bo boljši papir rabil
samo za knjige in lepše časopise. Razentega pridelajo

Pri Zakliczynu so se Rusi umaknili v razdalji
6 km. — V zapadni Galiciji in v Karpatih je mir.

K.-B. Dunaj, 18. januarja. Uradno raz-
glašajo dne 18. januarja opoldne:

Severno od Visle ni nobenih bistvenih do-
godkov.

Na višinah, vzhodno od Zakliczyna, je naša
artiljerija s koncentričnim ognjem prisilila Ruse,
da so zapustili nekaj sprednjih strelskih jarkov.
Umikajoča kretanja je pri sovražniku prešla tudi
na druge dele njegove fronte, tako da je končno
sovražnik v razdalji 6 kilometrov izpraznil svojo
sprednjo postojanko in se umaknil v učinkovi-
tem ognju naše artiljerije in strojnih pušk v
neredu na bližnjo višinsko črto, pri čemer je
pustil v svoji prejšnji poziciji mnogo pušk in
municije.

Na ostali fronti v zapadni Galiciji samo
topovski boj.

V Karpatih samo neznatni spopadi straž.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer, fml.

Odbiti ruski napadi pri Radzanowu.

K.-B. Berlin, 18. januarja. Wolffov
urad javlja:

Veliki glavni stan, dne 18. januarja.

Vzhodno bojišče: V vzhodni Prusiji
je položaj neizpremenjen.

V severni Poljski so poskusili prodreti preko
sektorja reke Wkra pri Radzanowu, a so bili
odbiti.

V Poljski zapadno od Visle, se ni dogodilo
ničesar bistvenega.

Vrhovno armadno vodstvo.

Dankl o bivstvu moderne vojne.

Poveljnik prve armade general kavalerije
Dankl je sprejel v sredo nekaj vojnih poro-
čevalcev, katerim je govoril o bivstvu moderne
vojne in jih prosil, da naj poročajo o silnih
težkočah, s katerimi se morajo boriti čete. Želel
je nadalje, da bi poročevalci skušali čim najbolj
razširiti mnenje, da ta vojna ni samo boj med
armadami, marveč tudi boj narodov. V prejšnjih
časih so se bile tri ali štiri bitke in vojna je
bila odločena, danes pa odločujejo poleg pušk
in topov tudi brzjav in lopata. Danes stoji
vojske po dolgih, težkih bojih vedno zopet pred
novimi kolosalnimi frontami, ki vstajajo iz
zemlje. Vedno nove ovire silijo k pregrupacijam
lastnih čet in k zopetnim napadom. Odločilna
pa je vedno moralna sila armade in prebival-
stva. Kdor bo vztrajal najbolj žilavo, bo končno
zmagal.

novo slamo vsako leto, dočim rabi gozd celo človeško
dobo, preden dozori za papirne mline.

Potujoča krsta mrtvega kadeta.

»Az Est« priobčuje sledeče pismo nekega častnika
iz Karpato: »Že od 20. avgusta se nahajam v Karpa-
tih in usoda me je pripeljala v enega izmed karpatskih
prehodov. Za močnimi žičnimi ovirami in zakopi pričau-
kujemo sovražnih napadov, toda do teh do zdaj ni
prišlo, pač pa se Rusi menda umikajo. Vendar pa se
je nekaj zgodilo, kar se le malokdaj ali pa nikdar ne
zgodi. Bilo je 16. decembra, ko je šel kadet A. nekega
honvedskega bataljona patroljirat. Bil je nepreviden.
Preveč se je oddaljil od svojih čet. Napadli so ga ko-
zaki ter ga ustrelili. 3. januarja je neki Rusin ustavil
voz, na katerem se je vozila krsta. Nismo si mogli pred-
stavljati, kakšno zvijačo so si zopet izmislili Rusi. V go-
tovi oddaljenosti smo dali vozniku krsto odpreti. Mrtvo
truplo je ležalo v njej. . . . Truplo našega ubogega ka-
deta. Voznik je prinesel s seboj tudi pismo, pisano s
cirilico. Pismo smo dali prebrati in se je glasilo: »Ce-
sarsko in kraljevsko poveljništvo! Vaš tovariš je 16.
padel v T. Pokopali smo ga, kakor je to odgovarjalo
njegovi časti. Ker je bil pa Oger, smo se premislili, naj
raje počiva v svoji ožji domovini. Vsled tega smo ga
danes izkopali ter ga vam pošiljamo. Sprejmite ga pri-
srčno. A ško kozasko poveljništvo: Fedarenko.« Zabili
smo krsto ter poslali našega ubogega kadeta z oro-
niškim spremstvom domov. Voznika smo aretirali, ker
ne vemo, če ni morda kak kmet preoblečen ogleduh, ki
si hoče pod krinko lepega človekoljubnega čina ogledati
naše utrdbe in pozicije.

LISTEK.

Od kdaj je znamenje polumesca?

Mohamedancem je polumesc svetlo znamenje. To
znamenje se pa ni jelo rabiti še le ob pričetku mohame-
danstva, marveč so ga uvedli Orientalci že prej kot
posebno znamenje. Sprva je bil polumesc malikovalsko
znamenje, pozneje so ga paprevzeli od njih tudi bizan-
tinski kristjanski. Mohamedancem pa nadomešča sedaj
kristjanski križ. Prvič zasledimo polumesc okolo
leta 339. pr. Kr. Takrat so postavili prebivalci mesta,
ki se je nahajalo tam, kjer je danes Stambul (Carigrad),
boginji Hekate, »blakonoski«, krasno soho (spomenik),
v zahvalo, ker jih je rešila na tale način: Filip Mace-
donski, oče Aleksandra Velikega, je oblegal mesto dalje
časa, ne da bi se ga mogel polastiti. Neko oblačno in
deležno noč je pa hotel mogočni Macedonec mesto na-
skočiti popolnoma skrivaj ter bi si ga bil tudi osvojil.
Na nesrečo se pa vreme prav tedaj zjasni in blede me-
sečina je izdala gibanje Macedoncev. Filip je moral za-
raditega opustiti obleganje in prebivalci mesta so bili
rešeni.

Maščevanje ruskega polkovnega kuharja.

Značilna epizoda, kakor poročajo iz Krakova, do-
godila se je na božični večer ob reki Nidi na južno-
poljskem bojišču. Avstrijski častnik je z več vojski na
obhodni straži začel prihajati voz od one strani, kjer so
imeli Rusi svoje postojanke. Straža se je poskrila v
gozdu in kmalu na to se prikaže vojaška vozna kuhinja.